

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 1/21

PROGRAMACIÓ DIDÀCTICA

ÀMBIT SOCIOLINGÜÍSTIC

DEPARTAMENT D'ORIENTACIÓ

CURS 2019-2020

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 2/21

1. INTRODUCCIÓ

El programa de diversificació curricular comprèn els grups de segon A i de tercer A i el seu ensenyament està emmarcat dins l'àmbit sociolingüístic, que comprèn les àrees de català, castellà i ciències socials, i imparteix tot l'àmbit tant a 2ⁿ com a 3^r.

2. ELEMENTS CURRICULARS COMUNS A TOTA L'ETAPA DE L'ESO

L'educació secundària obligatòria ha de contribuir a desenvolupar en l'alumnat les diferents capacitats que es concreten en els objectius següents:

- a) Comprendre i produir missatges orals i escrits, en català i castellà, amb propietat, autonomia i creativitat, per comunicar-se i per organitzar els seus propis pensaments i reflexionar sobre els processos implicats en l'ús del llenguatge.
- b) Comprendre i produir missatges orals i escrits, amb normalitat i correcció, en una llengua estrangera com a mínim.
- c) Interpretar i produir amb propietat, autonomia i creativitat missatges que utilitzin codis artístics, científics i tècnics, amb la finalitat d'enriquir les seves possibilitats de comunicació i reflexionar sobre els processos implicats en el seu ús.
- d) Obtenir i seleccionar informació utilitzant les fonts en què habitualment es troba disponible, tractar-la de forma autònoma i crítica amb una finalitat prèviament establerta, i trametre-la als altres de manera organitzada i intel·ligible.
- e) Elaborar estratègies d'identificació i de resolució de problemes en els diversos camps del coneixement i de l'experiència, mitjançant procediments intuïtius i de raonament lògic, contrastar-les i reflexionar sobre el procediment seguit.
- f) Conèixer i valorar el desenvolupament científic i tecnològic, les seves aplicacions i la incidència d'aquest en el medi físic i social.
- g) Utilitzar les tecnologies de la informació i la comunicació en els processos d'ensenyament i aprenentatge.
- h) Conèixer i comprendre els aspectes bàsics del funcionament del propi cos i de les conseqüències per a la salut individual i col·lectiva dels actes i les decisions personals,

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 3/21

i valorar els beneficis que comporten els hàbits de l'exercici físic, de la higiene i d'una alimentació equilibrada, com també el fet de dur una vida sana.

i) Formar-se una imatge ajustada de si mateix o si mateixa, de les pròpies característiques i possibilitats, i desenvolupar activitats de manera autònoma i equilibrada, valorant l'esforç i la superació de les dificultats.

j) Analitzar els mecanismes bàsics que regeixen el funcionament del medi físic, valorar les repercussions que sobre aquest tenen les activitats humanes, i contribuir activament a la defensa, conservació i millora del medi com a element determinant de la qualitat de vida.

k) Participar en activitats de grup amb actituds solidàries i de respecte, superant inhibicions i prejudicis, reconeixent i valorant críticament les diferències de tipus social i rebutjant qualsevol discriminació basada en diferències d'ètnia, de sexe, classe social, creences i altres característiques individuals i socials.

l) Analitzar els mecanismes i valors que regeixen el funcionament de les societats, en especial els relatius als drets i deures dels ciutadans, i adoptar judicis i actituds personals envers aquests.

m) Conèixer i apreciar el patrimoni cultural propi de les Illes Balears i contribuir activament a la seva conservació i millora; entendre la diversitat lingüística i cultural com un dret dels pobles i dels individus i desenvolupar una actitud d'interès i respecte per l'exercici d'aquest dret i pel procés de normalització lingüística de la llengua catalana.

3. CONTRIBUCIÓ DE LA MATÈRIA A L'ADQUISICIÓ DE LES COMPETÈNCIES CLAU

Com marca la normativa actual, els alumnes han de ser avaluats segons les competències bàsiques marcades que s'han de treballar per assolir uns nivells adients al final de l'etapa i s'ha de fer a totes les àrees. Aquestes competències són:

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 4/21

1) **Comunicació lingüística.** Aquesta competència es treballarà de forma transversal en tot l'àmbit donat que es tracta del objectiu últim de les matèries que l'engloben.

2) **Competència matemàtica i competències bàsiques en ciència i tecnologia.**

La treballarem de forma més superficial amb la comprensió i realització de gràfics, piràmides de població, etc.

3) **Competència digital.**

Els alumnes treballaran la competència digital des de la perspectiva de l'ús de les eines de comunicació (correu electrònic, documents compartits, drive, etc.) i la recerca a Internet (treballs guiats (cazatesoros), recerca de informació) i a més com recursos de suport en presentacions orals.

4) **Aprendre a aprendre.**

És important que els alumnes siguin conscients de les seves pròpies errades i la dels companys, per tant es treballarà amb l'autoavaluació i la coavaluació, sent – d'aquesta forma- ells mateixos els que jutgin els seus propis treballs i els dels companys.

5) **Competències socials i cíviques.**

Amb l'estudi de l'apartat de socials, aprendran els diferents tipus de governs que hi ha al món, així com les diferències existents. No es tractaran només a l'àrea de socials sinó que també es treballaran els valors des de les llengües (tolerància, respecte, la pau.)

A més de la importància del treball en grup.

6) **Sentit d'iniciativa i esperit emprenedor.**

Durant els curss els treballs, redaccions, exposicions orals, etc. S'hauran de fer des de un perspectiva de planificació, elaboració i revisió, Tot aquest procés ajuda a l'adquisició d'aquesta competència.

7) **Consciència i expressions culturals.**

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 5/21

La importància de la literatura com expressió cultural i el tracte amb textos de caire literari, així com les pròpies produccions, fomentaran l'adquisició d'aquesta competència.

4. ADEQUACIÓ I SEQÜÈNCIA DELS OBJECTIUS

1. Desenvolupar la comprensió lectora com a forma d'adquisició de nous coneixements d'autoaprenentatge i d'enriquiment personal.
2. Utilitzar la llengua per expressar-se oralment i per escrit de la manera més adient a les situacions quotidianes de comunicació.
3. Ser capaços de reconèixer i fer servir els tipus textuais bàsics.
4. Conèixer i emprar les normes lingüístiques bàsiques.
5. Reconèixer les característiques dels gèneres literaris.
6. Situar la llengua catalana en el món i comprendre la realitat sociolingüística de les Illes Balears i de l'Estat espanyol.
7. Manejar els processadors de textos i els mitjans informàtics complementaris.
8. Comprendre la importància del llenguatge en la preparació pràctica per a la vida laboral.
9. Potenciar com a valors positius l'esforç personal i l'autoestima en el procés propi d'aprenentatge.
10. Utilitzar i interpretar imatges i representacions cartogràfiques, amb esment especial al territori espanyol.
11. Identificar els processos i els mecanismes que regeixen els fets socials i les interrelacions entre fets polítics, econòmics i culturals i comprendre les causes que expliquen l'evolució de les societats actuals.
12. Conèixer i valorar les característiques específiques del territori.
13. Identificar i localitzar en el temps els processos i esdeveniments més rellevants de la història d'Espanya i del món.
14. Comprendre la realitat històrica i geogràfica de les Illes Balears, l'estat espanyol i el món.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 6/21

5. SELECCIÓ I SEQÜÈNCIA DELS CONTINGUTS

5.1 CONTINGUTS

Segon curs

Àmbit lingüístic

Bloc 1 Comunicació oral

1. Producció i comprensió de missatges orals
2. Lectura en veu alta i declamació

Bloc 2 Comunicació escrita

1. Lectura i comprensió de textos escrits de la vida quotidiana i de diferents tipologies (narratiu, descriptiu, periodístics, etc.)
2. Producció textos escrits de la vida quotidiana i de diferents tipologies (narratiu, descriptiu, periodístics, etc.)
3. Tractament informàtic de textos

Bloc 3 Coneixement de la llengua.

La Paraula

La formació de les paraules

Categories gramaticals

Ortografia

L'accentuació

Les relacions gramaticals

Els sintagmes

Subjecte i predicat.

Anàlisi morfològic

El Discurs

Propietats del text: Adequació i Cohesió.

Els textos narratius

Els textos descriptius

Els textos instructius

Els textos argumentatius (La carta al director, textos de opinió)

Textos periodístics (reportatge, crònica, l'entrevista)

Lèxic

Relacions entre paraules (sinonímia, antonímia, polisèmia i homonímia)

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 7/21

Els neologismes, els manlleus, sigles i acrònims

Camps semàntics (Els estats d'ànim, la cuina, els oficis, l'interior d'una habitació)

Locucions

Varietats de la llengua

Les llengües d'Espanya.

Bloc 4 Educació literària

Els gèneres literaris:

- Narratiu
- Líric
- Dramàtic

Pla lector

Els alumnes dispondran de 15 minuts en la 1ª sessió de l'àmbit que tenen cada dia per llegir un llibre, còmic, revista, del seu gust que tenen al seu abast a la biblioteca d'aula, També poden dur un llibre del seu gust de casa.

Àmbit social

1. L'Edat mitjana

- Les invasions i la fi del món antic: Bizanci. L'Islam i la seva expansió. L'Imperi carolingi.
- La societat, l'economia i el poder a l'Europa feudal: senyors, clergues i pagesos. El ressorgir de la ciutat i de l'intercanvi comercial. Burgesia i organització gremial. La cultura i l'art medieval : romànic i gòtic. El paper de l'Església.
- La península Ibèrica a l'edat mitjana. Al-Andalus i els regnes cristians. Organització dels territoris musulmans, trets més importants i evolució. Cultura i art. La configuració dels regnes cristians peninsulars: panoràmica general i evolució territorial. La forma de vida a les ciutats cristianes i musulmanes. Cultura i art a la península Ibèrica. Convivència de les tres cultures: cristians, musulmans i jueus.
- L'expansió mediterrània de la Corona d'Aragó. El Regne de Mallorca: conquesta i repoblació. Les institucions i l'economia. El Regne privatiu de Mallorca. Els estaments. Art gòtic mallorquí. Arquitectura religiosa i civil.

2. L'Edat Moderna

- La crisi del món medieval i els orígens del món modern. Configuració de l'estat modern a Europa. L'enfortiment del poder reial. Humanisme i Renaixement. Renovació ideològica , crisi religiosa i Reforma. Cultura i art del Renaixement.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 8/21

- Evolució política i econòmica a la Península Ibèrica a l'època moderna. La monarquia autoritària dels Reis Catòlics. El descobriment i colonització d'Amèrica i el seu impacte econòmic. La monarquia hispànica dels segles XVI i XVII.
- La Mediterrània de l'època. Les Illes Balears a l'època moderna. Conflictes interns i tensió social: les Germanies.
- La lluita per l'hegemonia i el relleu del poder polític: L'Europa del Barroc. Transformacions polítiques i econòmiques. Art i cultura.

Tercer curs

Àmbit lingüístic

Bloc 1 Comunicació oral

1. Producció i comprensió de missatges orals de la vida quotidiana, de l'àmbit escolar, i dels mitjans de comunicació.
2. Exposició oral de temes relacionats amb l'àmbit escola i els mitjans de comunicació.
3. Lectura en veu alta i declamació.

Bloc 2 Comunicació escrita

1. Lectura i comprensió de textos escrits de la vida quotidiana i de diferents tipologies (narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, periodístics, etc.)
2. Producció textos escrits de la vida quotidiana i de diferents tipologies narratiu, descriptiu, expositiu, argumentatiu, periodístics, etc.)
3. Tractament informàtic de textos i suport audiovisual dels mateixos.

Bloc 3 Coneixement de la llengua.

La Paraula

Categories gramaticals

Ortografia

L'accentuació

Les relacions gramaticals

Els sintagmes

Les funcions dels grups sintàctics.

Anàlisi sintagmàtic i sintàctic.

Subjecte i predicat.

El Discurs

Les propietats dels textos (Coherència, cohesió i adequació)

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 9/21

Els textos expositius.

Els textos argumentatius (La carta al director, textos de opinió, el debat, etc)

Textos periodístics (reportatge, crònica, l'entrevista, etc.)

Lèxic

Relacions entre paraules (sinonímia, antonímia, polisèmia i homonímia)

Els neologismes, els manlleus, sigles i acrònims

Camps semàntics (Els estats d'ànim, la cuina, els oficis, l'interior d'una habitació)

Locucions, refranys i frases fetes.

Varietats de la llengua

Les llengües d'Espanya.

Les varietats del Català

Bloc 4 Educació literària

Lectura, comprensió i anàlisi de textos de caràcter literari de la Història de la Literatura Castellana y en llengua catalana.

Literatura castellana i catalana dels segles VIII-XVIII: L'Edat Mitjana, el Renaixement i el Barroc.

Pla lector

Cada dia a la primera sessió de l'àmbit es dedicarà a fer 15 minuts de lectura, preferiblement en veu alta i en comú. El llibre elegits són *Camps de maduixes* de Jordi Sierra i Fabra i *Rebeldes* de Susan E. Hinton.

Àmbit social

Conceptes

1. Espais geogràfics i activitats econòmiques: sectors de producció.
2. L'espai geogràfic espanyol.
3. Les regions naturals d'Espanya.
4. La població espanyola.
5. Els grans conjunts socioeconòmics d'Europa i del món.
6. El medi físic, social i econòmic a les Illes Balears. El fet insular en el context de la Unió Europea.
7. Degradació, conservació i reversibilitat.
8. Gestió de recursos energètics.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 10/21

5. 2 DISTRIBUCIÓ TEMPORAL DELS CONTINGUTS DEL CURS

Segon curs

Llengües

	Bloc 1. Parlar i escoltar	Bloc 2. Escriure i llegir	Bloc 3 Coneixement de la llengua.	Bloc 4 Educació literària.
1 ^a T R I M E S T R E	Comprensió oral textos narratius i instructius Producció de textos narratius	Comprensió de textos narratius i instructius Propietats del text: L'adequació.	Formació de paraules. Classes de paraules Camps semàntics. El Substantiu, l'adjectiu, el determinants i el verb. Ortografia: - castellà: Acentuación, la H, la b/v - Català: p/b, b/v, essa sorda i essa sonora	Característiques dels textos narratius Característiques de la Narrativa Gènere narratiu. L'amor, la mitologia i el viatge a la literatura.
2 ^a T R I M E S T R E	Comprensió oral textos dialogats, descriptius i instructius Producció de textos dialogats, descriptius i instructius Declamació de textos lírics.	Comprensió textos dialogats, descriptius i instructius Producció de textos dialogats, descriptius i instructius La cohesió.	Classes de paraules: Els pronoms, els verbs (castellà), els pronoms febles (català), preposicions i les conjuncions. Paraules compostes i derivades. Neologismes, manlleus, c semàntic de la casa. Ortografia: Castellà: La g/j, y/ll (<i>yeísmo</i>) Català: g/j, tg/tj.	El gènere líric Característiques, formes i temes. L'aventura, el paisatge i la vida i la mort a la literatura.
3 ^a T R I M E S T R E	Comprensió oral textos periodístics i argumentatius. Producció de textos periodístics i argumentatius. Representació de textos dramàtics.	Comprensió escrita textos periodístics i argumentatius. Producció de textos periodístics i argumentatius. La publicitat	Classes de paraules: Els adverbis, les interjeccions i els nexes. Les oracions, el subjecte i el predicat Les llengües d'Espanya. EL diccionari, la polisèmia i l'homonímia Locucions Ortografia: Castellà: La x, c/z, qu/k, las majúscules. Català: x/ix, tx/ig, la l·l, l'h	El gènere dramàtic: Característiques, formes i temes. Representació teatral El misteri i l'amistat a la literatura.

Socials

1 ^{er} Trimestre	2 ^{on} Trimestre	3 ^{er} Trimestre
La fragmentació del món antic. L'Europa feudal. La ciutat medieval	La península Ibèrica a l'edat mitjana. Al-Andalus Els regnes cristians peninsulars. Naixement del món modern	L'Època dels grans descobriments geogràfics L'Imperi dels Àustries Europa al segle XVII

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 11/21

Tercer curs

Llengües

	Bloc 1. Parlar i escoltar	Bloc 2. Escriure i llegir	Bloc 3 Coneixement de la llengua.	Bloc 4 Educació literària.
1 ^r T R I M E S T R E	Comprensió oral de textos expositius i informatius Producció oral de textos expositius i informatius. Lectura i entonació en veu alta	Comprensió de textos expositius i dels gèneres periodístics. Propietats del text.	Classes de paraules Sintagmes El SN, S. Prep., i S. Adj El C. Nom L'oració, Subjecte i predicat. Propietats del textuals (Coherència i adequació) Significat de les paraules El diccionari Camps semàntics i lèxics Lexicalització. Ortografia: - castellà: Accentuació, les majúscules, la H. - Català: Vocals a/e àtones, les vocals o/u àtones. Diftongs i hiats. Les llengües d'Espanya	Castellà: L'edat Mitjana: M. Jugaria, lírica popular, C. Gesta (el Cid), Romances, M. Clerecía, Segle XV, La Celestina. Català: Els trobadors. Les 4 grans cròniques, R. Lull
2 ⁿ T R I M E S T R E	Comprensió oral de textos del gènere periodístic. Participar en debats i realitzar textos orals propis del gènere periodístic (entrevista, reportatge)	Comprensió i producció de textos expositius i argumentatius propis del gènere periodístic. La cohesió.	El verb Sintagmes El S. adv. S. Verbal. Anàlisi sintagmàtic. Subjecte i predicat. Propietats del textuals (Cohesió) Sinonímia, antonímia, hiponímia Refranys, locucions, i freses fetes Ortografia: - castellà: b/v, g/j, parònims. - Català: Accentuació i dièresis, p/b, t/d, c/g, g/j, x/ix/, tg/tj, tx/ig Essa sorda i essa sonora,	Castellà: Renaixement: (Cancioneros, G. De la Vega, Lazarilli, D. Quijote) Català: L'humanisme, s. XV, Novela caballeresca, El renaixement
3 ^r T R I M E S T R E	Comprensió oral de textos argumentatius. La publicidad Producció de textos periodístics i argumentatius. Representació de textos dramàtics.	Comprensió escrita de textos periodístics i argumentatius. Producció de textos periodístics i argumentatius. La publicitat	Complements del verb (CD, CI, CC, Atributo, C. Règ. C. Pred., Suj. Agente y Paciente) Classe de predicat Substitució pronominal Propietats del textuals (El paràgraf, puntuació.) Polisèmia y homonímia, hiponímia i hiperonímia, Denotació i connotació, la metàfora i metonímia, Tabú i eufemismo. Refranys, locucions, i freses fetes Ortografia:	Castellà: El Barroc (Góngora, Quevedo i Lope de Vega, teatre del Barroc L. De Vega i C. de la Barca) Català: El Barroc:, F. Vicent García i

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 12/21

		- castellà: paraules d'especial dificultat. El punt i la coma. - Català: x/ix/, tg/tj, tx/ig b/v, l'h, m/n, l·l, r/rr Variants geogràfiques del català.	F, Fontanella)
--	--	--	----------------

Socials

1r Trimestre	2n Trimestre	3r Trimestre
Espai físic	La població espanyola	Les activitats del sector primari
Els climes	El espai urbà	Les activitats del sector secundari
Espanya i Europa física.	L'organització econòmica	Les activitats del sector terciari
Espanya política		
Europa i el món polítics		
Els habitants del planeta		

Lectures obligatòries de l'àmbit lingüístic

Segon curs

Enguany, s'ha decidit que les primeres sessions diàries de l'àmbit sociolingüístic es dedicaran 15 minuts de lectura personal, a l'aula s'han duit un recull de llibres de caire juvenil, còmics, etc que els alumnes podran triar segons el seu gust. Així mateix, ells mateixos podran dur els seus llibres de casa per llegir a classe.

Amb aquesta mesura es preten el foment de la lectura, com per una altra banda, tenir diàriament 15 minuts de relax i concentració.

Tercer curs

Enguany, cada dia a la primera sessió de l'àmbit es dedicarà a fer 15 minuts de lectura, preferiblement en veu alta i en comú. El llibre elegits són *Camps de maduixes* de Jordi Sierra i Fabra i *Rebeldes* de Susan E. Hinton,

Fomentam el plaer per la lectura amb 2 obres de caràcter juvenil i engrescam la lectura en veu alta, prestant atenció a l'entonació i dicció dels alumnes.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 13/21

6. METODOLOGIA

La metodologia serà oberta i participativa, i sempre adaptada a les necessitats particulars del grup.

S'ha decidit emprar uns manuals, dels quals serviran de guia en el desenvolupament del currículum, per català i castellà s'empraran dos llibres de l'editorial de Vicens Vives, encara que s'ha seleccionat els temes comuns per treballar-los tan sol en una de les àrees, evitant així repeticions innecessàries. Per un altra banda, s'ha decidit que s'alternarà les unitats de cadascuna de les llengües, així no hi haurà problemes de interferències.

En quan a socials només empraran el quaderns d'activitats i per la part teòrica sel's donarà un dossier.

Els llibres són:

2ⁿ ESO

Lengua castellana y Literatura I (ESO-PMAR)

LliL Llengua catalana i literatura 2D

Quaderns d'activitats: Història Edat Mitjana i Edat Moderna

3^r ESO

Lengua castellana y Literatura II (ESO-PMAR)

LliL Llengua catalana i literatura 3D

Quaderns d'activitats: Geografia humana i geografia econòmica.

A part dels llibres, es treballarà amb textos addicionals, vídeos, etc. Per l'ortografia i la gramàtica es procurarà treballar amb exercicis on-line des de la plataforma Moodle o Google Classroom

Es farà un treball dinàmic sempre que sigui possible i la feina es desenvoluparà principalment a l'aula ASL i a les aules *xarxipèlag* 1, 2 i 3, on es desenvoluparan treballs de recerca i d'utilització de les TIC.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 14/21

7. AVALUACIÓ

7.1 PROCEDIMENTS I ACTIVITATS D'AVLUACIÓ.

El sistema d'avaluació dins de l'àmbit sociolingüístic serà global, és a dir, s'avaluarà d'una manera formativa i es tindrà en compte l'evolució de manera gradual de l'alumne, així com el seu grau de maduresa tant a nivell educatiu com a nivell social i personal.

Per avaluar l'alumnat es realitzaran proves escrites i treballs de recerca, tant individuals com en grup i es valoraran molt les feines diàries tant a l'aula com a casa, les ganes de participar i aprendre de cada alumne i la seva actitud dins l'aula.

L'avaluació és contínua en cadascuna de les àrees, de manera que es tindrà en compte l'esforç continuat de l'alumne i la seva evolució acadèmica i personal.

7.2 ADEQUACIÓ I SEQÜENCIACIÓ DELS CRITERIS D'AVLUACIÓ

Es prioritzaran una sèrie de criteris bàsics a l'hora d'avaluar l'alumne de cadascuna de les àrees o matèries que formen l'àmbit sociolingüístic i que constitueixen els mínims que l'alumne hauria d'assolir.

Segon curs

Àmbit lingüístic

1. Produir correctament textos orals senzills.
2. Escriure correctament textos breus.
3. Captar les idees essencials de textos escrits i orals.
4. Identificar el gènere dels textos literaris.
5. Utilitzar les tecnologies informàtiques i audiovisuals.
6. Produir textos, prèvia recerca de la informació, complint les normes ortogràfiques.
7. Copsar les idees principals de textos orals i escrits i reproduir el seu contingut oralment i per escrit.
8. Crear textos adequats a les situacions quotidianes de comunicació.
9. Elaborar textos orals i escrits respectant els mecanismes de la llengua en els nivells fonològic i ortogràfic.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 15/21

10. Exposar oralment un tema de forma ordenada i adequada a la situació comunicativa.
11. Establir relacions entre textos de diferents autors i moviments literaris i interpretar-los a partir de les relacions contextuals.

Àmbit social

1. Obtenir i utilitzar informacions rellevants sobre temes històrics i geogràfics de fonts variades, cada vegada més complexes, encara que sempre amb pautes guiades. Relacionar les informacions, valorar-les i combinar-les per explicar fets socials. Adquirir autonomia per prendre notes, consultar fonts escrites i accedir a bases de dades senzilles aprofitant les possibilitats de les tecnologies de la informació.
2. Elaborar individualment o en grup treballs senzills i exposicions orals sobre temes de l'àrea, utilitzant el vocabulari pertinent i la correcció formal adequada.
3. Manejar, interpretar i elaborar correctament diferents tipus de mapes, croquis, gràfics i taules estadístiques, utilitzant-los com a fonts d'informació i mitjans per a l'anàlisi i la síntesi.
4. Reconèixer els conceptes de *canvi* i *continuitat* en la història de la Roma antiga.
5. Descriure la nova situació econòmica, social i política dels regnes germànics.
6. Caracteritzar l'alta edat mitjana a Europa i reconèixer la dificultat que suposa la falta de fonts històriques en aquest període.
7. Explicar l'organització feudal i quines conseqüències té.
8. Analitzar l'evolució dels regnes cristians i musulmans en els aspectes socioeconòmics, polítics i culturals.
9. Entendre els processos relatius a les conquestes i la repoblació dels regnes cristians a la península Ibèrica i les relacions que mantenen amb al-Àndalus.
10. Comprendre les funcions diverses de l'art a l'edat mitjana.

Tercer curs

Àmbit lingüístic

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 16/21

1. Produir correctament textos orals senzills.
2. Escriure correctament textos breus.
3. Captar les idees essencials de textos escrits i orals.
4. Identificar el gènere dels textos literaris.
5. Utilitzar les tecnologies informàtiques i audiovisuals.
6. Produir textos, prèvia recerca de la informació, complint les normes ortogràfiques.
7. Copsar les idees principals de textos orals i escrits i reproduir el seu contingut oralment i per escrit.
8. Crear textos adequats a les situacions quotidianes de comunicació.
9. Elaborar textos orals i escrits respectant els mecanismes de la llengua en els nivells fonològic i ortogràfic.
10. Exposar oralment un tema de forma ordenada i adequada a la situació comunicativa.
11. Establir relacions entre textos de diferents autors i moviments literaris i interpretar-los a partir de les relacions contextuais.

Àmbit social

1. Obtenir i utilitzar informacions rellevants sobre temes històrics i geogràfics de fonts variades, cada vegada més complexes, encara que sempre amb pautes guiades. Relacionar les informacions, valorar-les i combinar-les per explicar fets socials. Adquirir autonomia per prendre notes, consultar fonts escrites i accedir a bases de dades senzilles aprofitant les possibilitats de les tecnologies de la informació.
2. Elaborar individualment o en grup treballs senzills i exposicions orals sobre temes de l'àrea, utilitzant el vocabulari pertinent i la correcció formal adequada.
3. Manejar, interpretar i elaborar correctament diferents tipus de mapes, croquis, gràfics i taules estadístiques, utilitzant-los com a fonts d'informació i mitjans per a l'anàlisi i la síntesi.
4. Conèixer, identificar i valorar els aspectes geogràfics de l'entorn com el resultat de les interaccions entre el medi natural i l'activitat humana.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 17/21

5. Explicar les interaccions que es produeixen entre les societats i el medi en la gènesi i organització dels espais geogràfics. Diferenciar-ne els diferents tipus, segons el grau i la naturalesa de la intervenció humana i valorar-ne les conseqüències ambientals.
6. Conèixer els principals tipus de recursos naturals i la seva distribució al món. Valorar-ne la importància social i comprendre la necessitat d'explotar-los racionalment. Percebre i descriure els efectes mediambientals de les activitats humanes, particularment a Europa, a Espanya i a les Illes Balears. Conèixer els plantejaments en defensa del medi ambient i manifestar interès i respecte pel medi.
7. Conèixer els espais rurals, industrials, comercials i turístics i llur distribució. Localitzar els principals eixos de transports i comunicacions i els fluxos d'intercanvi.
8. Explicar l'estructura de la ciutat. Conèixer com les ciutats articulen el territori. Valorar els avantatges i els problemes de la vida urbana, tot referint-se a exemples que siguin propers a l'alumnat.
9. Comparar els trets geogràfics comuns i diversos que caracteritzen Espanya i les Illes Balears. Identificar i explicar l'organització politicoadministrativa de l'Estat espanyol. Caracteritzar i valorar l'estructura autonòmica de l'Estat i la diversitat de les comunitats autònomes. Analitzar-ne els desequilibris territorials.
10. Conèixer, interpretar i valorar el procés de terciarització que s'ha donat a les Illes Balears al llarg de la segona meitat del segle XX.
11. Identificar i localitzar les àrees geopolítiques, econòmiques i culturals del món. Analitzar els caràcters geogràfics d'alguns estats representatius. Conèixer els caràcters geogràfics de la Unió Europea i la seva diversitat. Analitzar els efectes de la integració d'Espanya en la Unió Europea. Explicar la situació d'Espanya en el món.
12. Identificar i analitzar geogràficament els principals problemes del món actual.
13. Identificar la diversitat de manifestacions culturals en l'actualitat a fi de constatar que hi ha societats diverses, i situar en l'espai la gran diversitat ètnica, lingüística, cultural i religiosa que es dona en el planeta. Analitzar alguns dels problemes de la humanitat d'avui provocat pel racisme i les ideologies excloents o contràries a l'entesa de les persones i dels pobles.

7.3 CRITERIS DE QUALIFICACIÓ

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 18/21

Tant a 3r com a 4t la nota de la matèria d'Àmbit Sociolingüístic dels alumnes vindrà donada per la mitjana de les notes de l'àmbit social i el lingüístic, tenint en compte el total d'hores dedicat a cada àmbit. Així doncs, es farà una mitjana de tres notes.

Segon curs

Àmbit sociolingüístic

A l'hora d'avaluar i qualificar l'alumnat es tindran en compte, els exàmen, etc. s,redaccions, exposicions, treballs també però, la feina , l'actitud i les lectures dels llibres, cadascun d'aquests apartats es valorarà sobre 10 i la nota final serà la mitjana ponderada de les puntuacions obtingudes en tots ells. Com que l'avaluació és contínua, per recuperar una de suspesa s'ha d'aprovar la següent i òbviament la més important és la 3a. Si se suspèn aquesta, l'alumne/a haurà de presentar-se a les proves de setembre i examinar-se dels continguts de tot el curs.

El valor d'aquestes parts serà

Part sociolingüística (català 20% – castellà 20% – socials 20%) → 60 %

Actitud (Interès, participació, neteja, deures, dossiers i comportament) → 40%

NO més es realitzarà la mitjana si en cadascuna de les parts supera el 3,5.

Tercer curs

A l'hora d'avaluar i qualificar l'alumnat es tindran en compte, els exàmen, etc. s,redaccions, exposicions, treballs també però, la feina , l'actitud i les lectures dels llibres, cadascun d'aquests apartats es valorarà sobre 10 i la nota final serà la mitjana ponderada de les puntuacions obtingudes en tots ells. Com que l'avaluació és contínua, per recuperar una de suspesa s'ha d'aprovar la següent i òbviament la més important és la 3a. Si se suspèn aquesta, l'alumne/a haurà de presentar-se a les proves de setembre i examinar-se dels continguts de tot el curs.

El valor d'aquestes parts serà

Part sociolingüística (català 20% – castellà 20% – socials 20%) → 60 %

Actitud (Interès, participació, neteja, deures, dossiers i comportament) → 40%

NO més es realitzarà la mitjana si en cadascuna de les parts supera el 3,5.

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 19/21

7.4 ACTIVITATS DE REFORÇ I MECANISMES DE RECUPERACIÓ PER A ALUMNES AMB MATÈRIES PENDENTS DE CURSOS ANTERIORS

L'alumnat que tingui alguna assignatura lingüística pendent d'un altre any ha d'aprovar la 1a i la 2a avaluació del curs actual de la matèria que dugui suspesa i automàticament l'haurà recuperada. En cas contrari, haurà d'examinar-se dels continguts suspesos al principi de la 3a avaluació. Les activitats de reforç que rebrà aquest alumnat seran les mateixes que s'elaboren quan algú té dificultats en una matèria i tenint en compte que són grups de diversificació, això es realitza habitualment en tot el material que s'empra.

En el cas de la part social, els alumnes tindran un dossier de recuperació amb els conceptes i se'ls farà un examen final d'aquests conceptes.

7.5 ACTIVITATS DE REFORÇ I MECANISMES DE RECUPERACIÓ PER A ALUMNES REPETIDORS

De la mateixa manera que s'atendrà a la diversitat així com veurem en l'apartat següent es farà amb l'alumnat repetidor i amb aquell que tinga alguna assignatura o tot l'àmbit pendent. A més, com que els grups són reduïts per garantir una atenció individualitzada, les activitats programades assegurin un seguiment individual i continu dels progressos i dificultats que pugui presentar cada alumne.

8. ATENCIÓ A LA DIVERSITAT I CRITERIS PER A L'ELABORACIÓ D'ADAPTACIONS AL CURRÍCULUM

El context social i l'evolució psicològica de l'alumnat amb totes les seves variants (edat, sexe, comportament, relacions amb l'entorn) determinen unes diferències lògiques en el grup-classe. La gestió d'aquesta heterogeneïtat és un dels pilars més importants en què es basa l'ESO que ateny, especialment, l'àrea de Llengua i Ciències Socials. L'atenció a la diversitat (alumnat de necessitats educatives especials i/o específiques, amb dificultats específiques en algun aspecte lingüístic, amb retard escolar provocat per causes diverses, amb motivacions i interessos diferents) es basarà en l'adquisició d'una competència comunicativa que els permeti desenvolupar-

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 20/21

se dins l'aula i avançar en els aprenentatges. Per això, en aquestes situacions de desequilibri es preveuran mesures d'organització, suports d'atenció individualitzada, estratègia metodològica adequada i elaboració de material diversificat i específic per a cada tipus de dificultat.

La programació té en compte també que no tots els alumnes adquireixen al mateix temps i amb la mateixa intensitat els continguts tractats. Per això ha estat dissenyada de manera que asseguri un nivell mínim per a tot l'alumnat al final de curs, donant oportunitats per recuperar els coneixements que no es va adquirir en el seu moment.

Tenint en compte aquesta atenció a la diversitat, se seguiran els següents criteris organitzadors:

partir d'una tipologia textual diversa basada en la forma (textos narratius, descriptius, expositius, instructius, argumentatius), en la intenció comunicativa (informar, convèncer, incitar, etc.) i en els diferents àmbits d'ús (mitjans de comunicació, acadèmics, quotidians, laborals). Variar l'estructura de treball tot combinant situacions col·lectives i individuals. Tenir en compte la funcionalitat de l'aprenentatge. La majoria d'activitats pensades per a l'adquisició de les quatre habilitats bàsiques (parlar, escoltar, llegir i escriure) possibiliten la intervenció del professorat en el procés d'aprenentatge de l'alumnat, fet que afavoreix l'avaluació formativa. A més es tindran en compte diferents recursos que possibiliten l'atenció a la diversitat i que són els següents:

1. Adaptar el material didàctic.
2. Variar la metodologia segons les necessitats de cada alumne/a.
3. Proposar activitats d'aprenentatge diferencials.
4. Organitzar grups de treballs flexibles.
5. Augmentar o disminuir el ritme i els continguts segons l'alumnat.

9. PARTICIPACIÓ EN PROJECTES DEL CENTRE, ACTIVITATS COMPLEMENTÀRIES, EXTRAESCOLARS I SORTIDES DE CENTRE

Els temes transversals que es tractaran seran fonamentalment els que fan referència a la tolerància, la convivència, el món laboral, la violència de gènere, l'atur, el medi

	IES PASQUAL CALBÓ I CALDÉS	Data:	
	MP02 ENSENYAMENT I APRENTATGE	MOD020201	
	PR0202 Programació		
	Programació Departament didàctic		
		REV 0.0	Pàg. 21/21

ambient... Es tractaran a partir de la pròpia informació dels temes tractats , així com de xerrades sobre determinats aspectes actuals.

Durant el curs 2018-2019 s'intentaran dur a terme una sèrie de sortides que puguin afavorir el clima de coneixement cultural i social de l'entorn més proper, així com crear un clima de convivència i unió entre els diferents companys del grup-classe.

Les sortides previstes són :

2ⁿ ESO

Excursió al Castell de Sta Àgueda i Ciutadella.

Excursions per camins rurals, per conèixer el medi, que es realitzaran al llarg del curs.

3^r ESO

Volta per la ciutat de Maó, per conèixer l'entorn urbà i els serveis que ens ofereix la ciutat.

Sortides per conèixer el sector primari (granja), secundari (indústria) i terciari (aeroport, hotel).

Des de les àrees de llengua a es potenciarà la sortida al cinema i al teatre, com també la participació en les activitats extraescolars previstes en el centre: tallers de poesia, concursos literaris, dia del llibre, dia de la convivència, Sant Antoni, etc.